

Tweede congres van de Orde der artsen van Frankrijk – Parijs, 29 oktober 2015

Dr. R. Kerzmann

De nationale raad van de Orde der artsen van België werd uitgenodigd op het tweede congres van de Orde der artsen van Frankrijk dat plaatsvond te Parijs op 29 oktober 2015.

Naast bijna duizend Franse verkozenen van de Orde bracht dit congres vertegenwoordigers van de universiteiten, jonge artsen, gebruikers, beroepsverenigingen, andere ordes van gezondheidsberoepen, Europese ordes en andere actoren van de gezondheidswereld samen.

Deze vergadering was voor de Belgische afvaardiging dé gelegenheid om zowel de evolutieperspectieven als de bezorgdheden en vragen die voortvloeien uit de in Frankrijk geplande oplossingen, te vergelijken. Heel wat situaties zijn immers dezelfde in onze twee landen : de veralgemening van de derde betaler, de wijziging van het medische landschap (minder buurtpraktijk en meer en meer gecentraliseerde ziekenhuispraktijk, toestroom van buitenlandse artsen), de veranderingen in de arts-patiëntrelatie, de basisopleiding geneeskunde, de permanente opleiding, ...

De gezondheid van morgen, zowel wat betreft de doeltreffendheid als de solidariteit, vormde het middelpunt van de discussies. In zijn openingstoespraak bracht de voorzitter van de nationale raad, Patrick Bouet, de malaise van het medische beroep in herinnering. Ook onderstreepte hij het feit dat, om een kwaliteitsgezondheidssysteem in het belang van de patiënten te waarborgen, de concrete voorstellen rekening moeten houden met de moeilijkheden waarop de vertegenwoordigers van het terrein wijzen. Zo nodigde hij de politici uit meer te luisteren naar een beroep dat zich al jaren onbegrepen en zelfs aangevallen of soms in de steek gelaten voelt. Hij moedigde de dialoog tussen de politieke verantwoordelijken en de artsen aan.

Het congres werd opgesplitst in drie vergaderingen met telkens een panel genodigden uit de politieke, economische, vakbondswereld en breder uit de wereld van de gezondheid (orde, universiteiten, jonge artsen, ...). Ook de patiëntenverenigingen waren aanwezig. De soms pittige debatten werden iedere keer geïntroduceerd en geleid door een journalist. De zaal werd gevraagd rechtstreeks, per SMS, commentaar te leveren op wat gezegd werd.

Het thema van de eerste vergadering was "*Construire avec les médecins la santé de demain*" (Samen met de artsen de gezondheid van morgen opbouwen). Ze verenigde de voorzitter van de nationale raad, politici, de afgevaardigd secretaris-generaal van het CISS¹, de afgevaardigde van de patiëntenverenigingen en ook de voorzitter van de CESE² rond vragen zoals de determinerende plaats van de patiënt in de dialoog arts-patiënt, de eerbiediging van zijn keuzes en van zijn autonomie, de economische moeilijkheden van de patiënt tegenover de kostprijs van de gezondheidszorg, de solidariteit en de rol van de arts.

Het discussiekader werd ook ruim geïnspireerd door de resultaten van de enquête die onlangs gevoerd werd bij alle ordinale verkozenen van Frankrijk en zijn overzeese gebiedsdelen. Ze werden uitgenodigd deel te nemen aan een raadpleging over de gezondheid van morgen "*consultation pour l'avenir de notre système de santé*" (raadpleging over de toekomst van ons gezondheidssysteem) en, op basis van hun ervaring en hun verwachtingen, hun mening te geven over de werking van de geneeskunde tegenover de opeenvolgende hervormingen van het gezondheidssysteem. De

¹ Collectif inter-associatif sur la santé

² Conseil Economique Social et Environnemental / Economic, Social and Environmental Council

resultaten van deze raadpleging zijn beschikbaar op de internetsite van de nationale raad van de Orde der artsen van Frankrijk³.

De tweede vergadering was gewijd aan het thema “*Construire une économie de santé efficace et solidaire*” (Een doeltreffende en solidaire gezondheidseconomie opbouwen). In het panel zaten de directeur-generaal van de CNAMTS⁴, de woordvoerder van de aanvullende kassen, de secretaris-generaal van de CFDT⁵ belast met de gezondheidskwesties en een econoom specialist in sociale kwesties waaronder de gezondheid, docent in politieke wetenschappen.

De algemene doeltreffendheid van het terugbetalingssysteem voor de zorg en de instandhouding van de kwaliteit ervan gedurende de laatste jaren werd verdedigd door de directeur van de CNAMTS, die er de perfecte toepassing van het nationale “solidariteits”beginsel in ziet. Het voortbestaan ervan vergt inspanningen van alle betrokken partijen, inzonderheid van de gezondheidsberoepsbeoefenaars, gezien de evolutie van de diagnostische technologie en van de zorgprocedures (zorgtrajecten, ambulante geneeskunde en thuishospitalisatie). De kosten voor geneesmiddelen en de noodzaak om rationeler om te springen met voorschriften en om de patiënten verantwoordelijkheidsgevoel bij te brengen, kwamen aan bod, alsook de toegang tot kwaliteitsvolle zorg, het belang van de gezondheidsdeterminanten, de ondersteuningsrol van de aanvullende kassen en de alsmaar toegenomen druk van de administratieve last van de beroepsuitoefening.

De derde vergadering ging over de uitdaging “een coherent zorgaanbod in de territoria voorzien en opbouwen”. Een afgevaardigde van de vereniging van burgemeesters van Frankrijk, de voorzitter van de conferentie van de decanen van de faculteiten geneeskunde, de directeur-generaal van het ARS⁶ Nord-Pas-de-Calais, alsook een afgevaardigde van de ANEMF⁷ namen deel aan het debat.

Ondanks de maatregelen die genomen werden, meer bepaald om de migratie van artsen naar landelijke gebieden aan te moedigen, stelt men vast dat de “medische leegloop” in sommige landelijke gebieden, maar ook in bepaalde wijken van grote agglomeraties toeneemt. De afgevaardigde van de vereniging van burgemeesters van Frankrijk verklaarde dat de numerus clausus, die tot doel had de consultaties en technische handelingen te beperken om de uitgaven onder controle te houden, voor een groot deel de oorzaak van het probleem vormt. De vertegenwoordiger van de studenten wees het ‘ziekenhuiscentrisme’ met de vinger, dat onder meer toe te schrijven valt aan de universitaire opleiding die uitsluitend voltooid wordt in de academische ziekenhuizen en aan het gebrek van waardering, of zelfs minachting, van sommige docenten voor de huisartsgeneeskunde. Jonge artsen werken liever in groep en in ziekenhuis- of nevenziekenhuisstructuren. De voorzitter van de conferentie van de decanen stelde op zijn beurt dat de ECN⁸ moeten evolueren naar een regionale declinatie die beter in staat is om de regionale behoeften te beoordelen. Talrijke deelnemers in het publiek verzochten om een herdefinitie van een buurtgeneeskunde die toegankelijk en kwaliteitsvol is en bereid om naar de patiënten te luisteren. De stagemeeesters in de huisartsgeneeskunde van hun kant vroegen meer eerbied en een “waardige” verloning, zowel voor hun bijdrage tot de opleiding van de jonge collega’s als voor de herwaardering van de basisverstrekkingen.

Dit soort van congres toont het belang aan van de waarden en de opdrachten van de arts, niet alleen voor de gezondheid van vandaag maar ook voor die van morgen. De geneeskunst is in de eerste plaats een individuele en collectieve verbintenis ten dienste van de patiënten. Arts zijn is niet alleen een beroep, maar ook een ethische houding in het algemeen belang. De relatie tussen de arts en de patiënt blijft de drijvende kracht van het zorgsysteem.

³ <https://www.conseil-national.medecin.fr/>

⁴ Caisse nationale d’assurance maladie (Franse nationale kas voor ziekteverzekering)

⁵ Confédération française démocratique du travail

⁶ Agence Régionale de Santé

⁷ Association nationale des étudiants en médecine de France

⁸ Epreuves classantes nationales donnant accès au 3ème cycle des études médicales – nationale klasseringsproeven die toegang geven tot de 3de cyclus van de geneeskundestudie

1. Dr. Nicolino D'Autilia – Membre de la FNOMCeO Italie - Président du CEOM
2. Dr. Patrick Romestaing – Vice-Président du CNOM France et 1er Vice-Président du CPME
3. Dr. Patrick Bouët – Président du CNOM France
4. Dr. Walter Vorhauer – Secrétaire général du CNOM France
5. Dr. Roland Kerzmann – Membre du CNOM Belgique – 1er Vice-Président du CEOM
6. Dr. José Ramon Huerta – Membre du Consejo General de Colegio de Medicos - Espagne
7. Dr. Claude Schummer – Membre du Collège Médical du Grand-Duché du Luxembourg
8. Dr. Xavier Deau – Président de l'AMM – CNOM France